

مردم باوری؛ یکی از ارکان مکتب امام

امام به معنای حقیقی به اصالت عنصر «مردم» در نظام اسلامی معتقد بود و مردم را در چند عرصه مورد توجه قرار داد. عرصه تکیه نظام به آراء مردم، عرصه تکلیف مسئولان در قبال مردم، عرصه بهره‌برداری از فکر و عمل مردم در راه اعتلای کشور، عرصه لزوم آگاه‌سازی دائمی مردم.

۱۴ خرداد ۱۳۸۰

ویژه نامه سی و هفتمین سالگرد بزرگداشت امام خمینی (س)

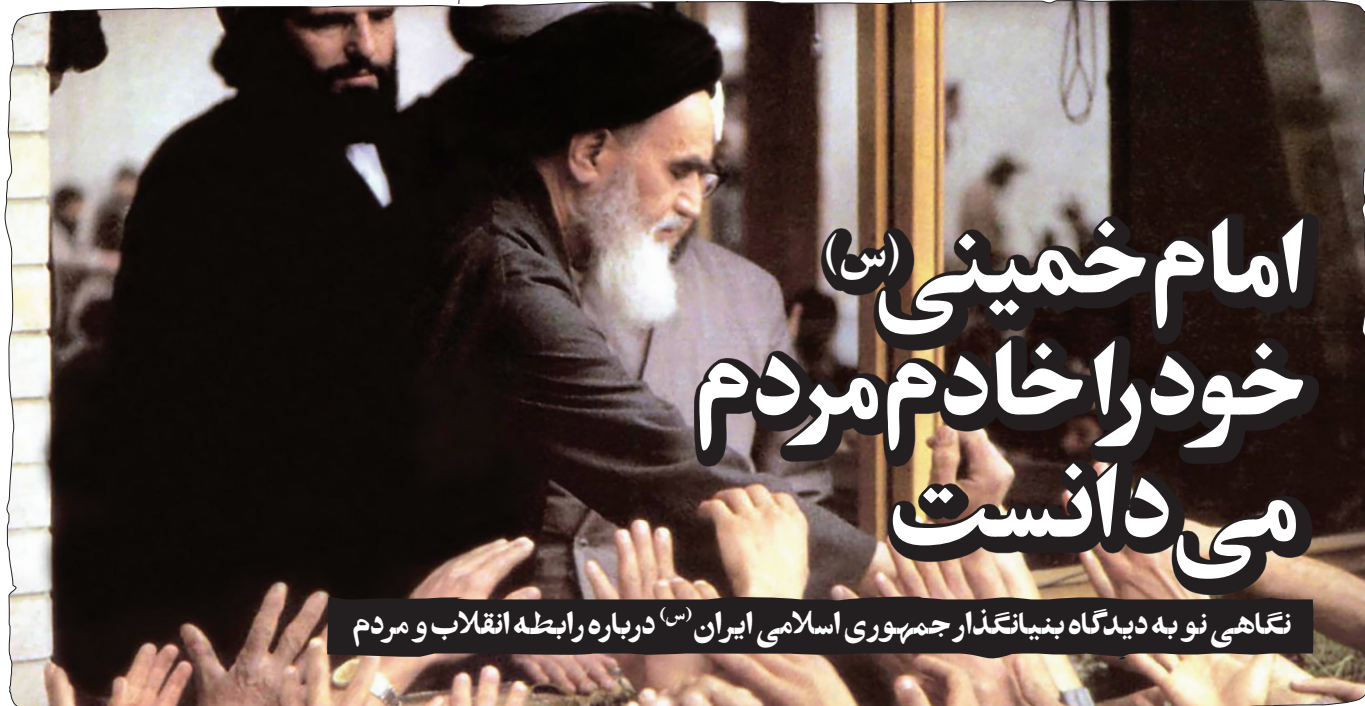
سال اول، شماره ۳ | ۱۰ خرداد ماه ۱۴۰۵

مردم را در همه امور شرکت بدهید

مردم را در همه امور شرکت بدهیم... هر چی داریم از اینها و مال اینهاست، دولت عامل اینهاست... ادای تکلیف باید بکنند، شرکت بدهند مردم را در همه امور. همان طوری که با شرکت مردم در این جنگ، پیروز شدید، با شرکت اینها شما می‌توانید اداره کنید این کشور را.

۱۹ خرداد ۱۳۶۵

نگاهی نو به دیدگاه بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران (س) درباره رابطه انقلاب و مردم

که بزرگواری شما را حفظ کنم. من آمده‌ام که دشمنهای شما را زمین بزنم. من آمده‌ام که ملت را، یک ملت مستقلش کنم. صحیفه امام، ج ۶، ص ۴۹ این سخن امام به وضوح نشان می‌دهد اساساً قیام و انقلاب ایشان، برای نجات مردم از دست بیگانگان بوده است. رهبر شهید انقلاب نیز دلیل عزیز بودن مردم در چشم امام را اینگونه بیانی می‌فرماید: «اینکه شما ملاحظه میکنید که امام در مقابله‌ی با قدرتهای سلطه‌گر لحظه‌ای از پانشنست، عمدتاً به خاطر همین بود که قدرتهای سلطه‌گر، دشمن سعادت مردم بودند و امام دشمن مردم را دشمن میداشت. ۱۳۹۲/۰۳/۱۴

از طرفی دیگر امام خمینی (س) چنان ملت ایران را باور داشت که در وصیت نامه سیاسی الهی خود چنین می‌فرماید: «من با جرأت مدعی هستم که ملت ایران و توده‌ی میلیونی آن در عصر حاضر، بهتر از ملت حجاز در عهد رسول الله (ص) و کوفه و عراق در عهد امیرالمؤمنین و حسین بن علی (ع) می‌باشند.» صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۴۱۰

لذا امام خمینی (س) قیام را به مردم سپرد. مبارزه با حکومت طاغوت را از مردم خواست. نظام جمهوری اسلامی را با رأی مردم تشکیل داد. قانون اساسی کشور را بر اساس رأی مردم تصویب کرد. مردم را در انتخاب سرنوشت خودشان سهیم کرد. نهادهای متعددی برای خدمت به مردم تأسیس کرد. مانند مردم ساده و بی‌آلایش زندگی کرد. با مردم مستقیم ارتباط می‌گرفت و از مشکلات آنان آگاه میشد. مسئولان و مدیران را موظف به پاسخگویی به مردم کرد. امور کشور را برای مردم تبیین و آنها را آگاه می‌کرد. مردم را در مسائل گوناگون سیاسی، فرهنگی و اقتصادی دخالت می‌داد.

این روزها بعثت مردم بار دیگر نظریه‌ها و دیدگاه‌های زیادی را به چالش کشید و بار دیگر درستی دیدگاه امام خمینی (س) و رهبر شهید انقلاب را درباره مردم اثبات کرد. همان‌گونه که رهبر شهید انقلاب، مردم ایران را «مبعوث شده» می‌دانند. امام خمینی (س) نیز ملت ایران را مردمی بهتر از مردم دوران پیامبر (ع) و امامان صدر اسلام می‌دانند. به این سؤال پاسخ خواهیم داد که «چرا امام خمینی (س) به مردم ایمان داشت؟»

سر مقاله

«من با مردم ایران برادر هستم و خود را خادم و سربرای آنان می‌دانم.» صحیفه امام، ج ۵، ص ۳۵۴ این سخن امام خمینی (س) به عنوان رهبر یک جامعه است. چنین سخنی در هیچ یک از ادبیات سیاستمداران و رهبران جهان و حتی در علوم سیاسی و اجتماعی پیدا نمی‌شود. روزی که امام خمینی (س) ساختار سیاسی کشور را جمهوری اسلامی اعلام فرمودند، بسیاری آن را کپی برداری از نظام های دموکراسی جهان دانستند؛ اما همین یک جمله امام خمینی (س) کافی است تا فاصله عمیق دموکراسی را با مردم مسالاری دینی نشان دهد. رهبر شهید انقلاب درباره تفاوت نگاه امام خمینی (س) و غرب به جایگاه مردم می‌فرماید: «در مورد مردم، مهمترین کاری که امام کرد، این بود که مفهوم مردم‌سالاری را از چیزی که طراحان دموکراسی غربی و عوامل آنها در صحنه‌های عملی می‌خواستند نشان دهند، به کلی دور کرد.» صحیفه امام، ج ۱۰، ص ۴۶۳ نه به قصد سیاسی بازی و تعارفات سیاستمداران؛ بلکه از سرایمان، باور و عشق به مردم است.

من با جرأت مدعی هستم که ملت ایران در عصر حاضر، بهتر از ملت حجاز در عهد رسول الله (ص) و کوفه و عراق در عهد امیرالمؤمنین و حسین بن علی (ع) می‌باشند.

چرا امام به مردم ایمان داشت؟

اساس بعثت پیامبران برای مردم است و هدف پیامبران نجات

از خداوند سعادت ملت ایران را خواستارم

من از عواطف شما ملت ایران تشکر می کنم. من شما ملت رنج دیده را فراموش نمی کنم. من از عهده تشکر شما بر نمی آیم. من از خدای تبارک و تعالی سلامت و سعادت ملت ایران را خواستارم.

ملت ایران با جان و خون خود اسلام را زنده کرد، تجدید حیات کرد برای اسلام و مسلمین؛ کوششهای قریب سیصد ساله استعمار و اجانب را خنثی کرد... شما ملت ایران که با خون خود، با جوانهای خود اسلام را بیمه کردید، دست اجانب را قطع کردید، شما بر همه ما منت دارید. من از همه شما منت می کشم؛ من خادم همه شما هستم. من نمی توانم شکر این نعمتی که به ما داده است و آن، غیرتمندان ایران - سرتاسر ایران - است. نمی توانم از عهده شکر آنها برآیم.

۱۰ اسفند ۱۳۵۷

← سخن روز

آن ها امام راندیده عاشقش شدند

شهیدانی که ندیده عاشق امام شدند و رفتند، ایمان آورده بودند ولی ایمان آنها از جنس گزاره ها نبود؛ یعنی کسی برای آنها برهان اقامه نکرده یا درسی نگفته بود. تعبیری که امام می فرمایند «اینها ره صد ساله را یک شبه طی کردند»، ناشی از ایمانی است که در اثر شهود دل پدید می آید. ایمان چیزی است که باید در قلب پدید بیاید.

وقتی ایمان به پیامبر (ص) در قلبی پدید می آید محتاج برهان نیست. نسل اول انقلاب خوبی ها را دیدند و دل بستند. شما خوب باشید، مردم خوب می شوند. خوب بودن به گفتار نیست. خوب تعلیم دادن، به خوب سخن گفتن نیست. جمله ای از امام را در مدرسه دارالشفا کتیبه کرده اند که گفته اند، «رفتار استاد درس می دهد، نه گفتار او».

• آیت الله سیدحسن خمینی در آیین نکوداشت حضرت خدیجه، ۸ اسفند ۱۴۰۴

← خاطرات شهید

گزیده ای از خاطره شهیدای مطرح درباره امام خمینی (س)

شهید طهرانی مقدم ما موریتش را از حرف امام (س) الهام گرفت

محمد طهرانی مقدم، برادر سردار شهید حسن طهرانی مقدم می گوید: تازه سپاه تأسیس شده بود. ما رقتیم خدمت یک بزرگی از نمایندگان امام. ایشان یک خاطره از امام تعریف کرد. گفت: سال ۴۲ ما خدمت امام بودیم. دیدیم امام نشسته اند و روی کاغذ چیزی شبیه آرم فعلی سپاه کشیده اند، بالایش نوشته شده است: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ». فرمودند این بیجه هایی که الان می بینید در گهواره اند، این ها وقتی بزرگ شدند هم شاه را بیرون می کنند، هم اسرائیل را از بین می برند.

حاج حسن آقا خیلی تحت تأثیر این جمله امام واقع شد. گفت «ما حالا که در کنار مردم شاه را بیرون کردیم، دیگر نوبت این است که اسرائیل را از بین ببریم.» به همین جهت بود که این هدف را برای خودش هدف گذاری کرد.

او عصری جدید در حاکمیت جهانی ایجاد کرد

آلویس تافلر، استراتژیست آمریکایی، در تحلیل کنش های سیاسی امام خمینی (س) گفته است: «وقتی آیت الله خمینی فتوای قتل سلمان رشدی را صادر کرد، در واقع برای حکومت های دنیا پیامی تاریخی فرستاد که بسیاری از دریافت و تحلیل آن عاجز ماندند. مضمون واقعی پیام امام چیزی نبود مگر فرارسیدن عصری جدید از حاکمیت جهانی؛ عصری که غربی ها باید آن را با دقت مورد توجه و بررسی قرار دهند. زیرا در ادامه حرکت امام خمینی (س)، قلمرو اندیشه های بشری، جایگاه حکومت های دولتی و اقتدار دولت های ملی و محلی را تغییر می دهد.» تافلر، حرکت امام را نشانه ای از ورود جهان به مرحله ای تازه در مناسبات قدرت، اندیشه و حاکمیت می داند.

تصاویر مهم تاریخی از امام خمینی (س) به همراه توضیح

← قاب تاریخ

در اوج التهاب، امام مشغول نماز بود

مرحوم صادق طباطبایی، برادر همسر حاج احمد آقا خمینی از همراهان امام در هواپیما آن ساعت ها را اینگونه توصیف کرده است: وقتی هواپیما به پرواز درآمد، در دل همه ما شور و ولوله عجیبی بود. بعضیها سالها بود که به ایران نیامده بودند. یک ساعتی که از پرواز گذشت قسمت بالای هواپیما را آماده کردند و امام به آنجا رفتند و یکی از همراهان هم روی پله ها مستقر شد که افراد متفرقه بالا نروند تا امام بتوانند استراحت کنند. بعد از مدتی من رفتم بالا، ایشان مشغول نماز بودند.

بررسی شبهای مطرح درباره امام خمینی و پاسخ به آن ها

← پاسخ به شبهات

واقعیت تاریخی یا یک شایعه بزرگ؟

یکی از جنجالی ترین گزاره هایی که درباره روزهای نخست انقلاب ۱۳۵۷ مطرح می شود، ماجرای وعده معروف «مجانی شدن آب و برق» است. در اذهان عمومی و بسیاری از رسانه ها این طور جا افتاده که امام خمینی (س) در ۱۲ بهمن، این وعده رفاهی را به عنوان یکی از اهداف اصلی انقلاب به مردم داد؛ اما بررسی مستند صحیفه امام (س) و آرشیو سخنرانی ها، پرده از یک واقعیت تاریخی متفاوت برمی دارد. برخلاف تصور عمومی، در متن کامل و بدون سانسور سخنرانی تاریخی ۱۲ بهمن در بهشت زهرا، اصلاً هیچ اشاره ای به رایگان شدن آب و برق وجود ندارد. واقعیت این است که این موضوع برای نخستین بار، بعد از انقلاب و نه توسط امام، بلکه در هشتم اسفند ۱۳۵۷ توسط عباس امیرانتظام (سخنگوی دولت موقت) مطرح شد. امام خمینی (س) چند روز بعد و در سه نوبت مختلف به این طرح دولت اشاره کردند، اما کلام ایشان با آنچه امروز شایع شده، تفاوت بنیادی دارد.

ایشان در هر سه نوبت (از جمله سخنرانی مشهور مدرسه فیضیه در دهم اسفند)، به صراحت قید کردند که این طرح «مشخصاً برای طبقات کم بضاعت، مستمند و فقرا» است و به هیچ وجه شامل حال همه اقشار جامعه نمی شود. امام این عبارت را نه در مقام دادن یک وعده اقتصادی مادی، بلکه در مقام نقد و تصحیح نگاه دولت وقت بیان کردند. ایشان خطاب به مردم فرمودند: «دل خوش نباشید که مسکن فقط می سازیم، آب و برق را مجانی می کنیم برای طبقه مستمند... دل خوش به این مقدار نباشید؛ معنویات شما را، روحیات شما را عظمت می دهیم.» تأکید بر جمله «دل خوش به این مقدار نباشید» نشان می دهد که امام (س) نگران بودند مبادا وعده های مادی دولت، حرکت بزرگ مردم را به یک انقلاب صرفاً مادی تقلیل دهد. بنابراین، گزاره رایگان شدن مطلق آب و برق برای همه، نمونه ای آشکار از تحریف تاریخ از طریق حذف واژه «مستمندان» و نادیده گرفتن بستر اصلی کلام است؛ کلامی که هدفش یادآوری این نکته بود که کرامت و استقلال انسانی، هدفی به مراتب بالاتر از امتیازات مادی است.